ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Aleny Bačinové a soudců Mgr. Martiny Nyplové a JUDr. Jana Fifky ve věci

žalobkyně: [redacted], narozená [redacted]
bytem [redacted]
zastoupená advokátkou JUDr. Marcelou Málkovou
sídlem Horní 6, 580 01 Havlíčkův Brod

proti
žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti,** IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2
jednající prostřednictvím ÚZSVM
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2

o náhradu škody a zadostiučinění nemajetkové újmy vzniklé nezákonným rozhodnutím dle zákona č. 82/1998 Sb. (o zaplacení 416 335 Kč s příslušenstvím)

k odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu v Havlíčkově Brodě ze dne 28. 7. 2022, č. j. 11 C 96/2021-187

takto:

I. Rozsudek okresního soudu **se potvrzuje** v části výroku II, kterou byla žalované uložena povinnost zaplatit žalobkyni částku 172 000 Kč s úrokem z prodlení v sazbě 8,25 % ročně z této částky od 10. 5. 2021 do zaplacení, to vše do 15 dnů od právní moci rozsudku.

II. Ve zbývající části výroku II **se** rozsudek okresního soudu **mění** tak, že žaloba o zaplacení částky 22 950 Kč s úrokem z prodlení v sazbě 8,25 % ročně z této částky od 10. 5. 2021 do zaplacení **se zamítá.**

III. Žalovaná je povinna nahradit žalobkyni náklady řízení před okresním soudem ve výši 26 454 Kč a náklady řízení před krajským soudem ve výši 4 114 Kč, to vše do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám její právní zástupkyně.

Odůvodnění:

1. Okresní soud shora označeným rozsudkem zastavil řízení co do úroku z prodlení ve výši 8,25 % ročně z částky 89 135 Kč od 24. 6. 2021 do zaplacení (výrok I). Žalované uložil povinnost zaplatit žalobkyni částku 194 950 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,25 % ročně z této částky od 10. 5. 2021 do zaplacení, to vše do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok II). Žalobu zamítl v části, kterou se žalobkyně po žalované domáhala zaplacení částky 132 250 Kč s příslušenstvím (výrok III). Žalované uložil povinnost zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 64 762,70 Kč do 15 dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku k rukám právní zástupkyně žalobkyně (výrok IV).

2. Okresní soud takto rozhodl o žalobě, kterou se žalobkyně nejprve domáhala, aby jí žalovaná zaplatila částku v celkové výši 416 335 Kč jako náhradu škody a zadostiučinění nemajetkové újmy vzniklé nezákonným rozhodnutím dle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem (dále též „OdpŠk“) v souvislosti s trestním řízením, které bylo proti žalobkyni vedeno ve věci Okresního soudu v Havlíčkově Brodě sp. zn. 2 T 125/2018. Za přiměřené zadostiučinění považovala částku 400 000 Kč, majetkovou škodu tvořily náklady na obhajobu v trestním řízení ve výši 16 335 Kč.

3. Žalovaná žalobou uplatněný nárok nejprve neuznala ani částečně, po zahájení řízení plně vyhověla nároku na náhradu nákladů trestního řízení ve výši 16 335 Kč a částečně vyhověla nároku na náhradu nemajetkové újmy způsobené trestním stíháním co do částky 72 800 Kč, celkem tedy zaplatila žalobkyni částku 89 135 Kč. Žalovaná učinila nesporným průběh trestního řízení vedeného u Okresního soudu v Havlíčkově Brodě pod sp. zn. 2 T 125/2018, neuznávala však žalobkyní tvrzenou závažnost nemajetkové újmy, která jí měla být způsobena trestním stíháním.

4. Okresní soud vzal po provedeném dokazování za prokázáno, že policie původně prověřovala možný trestný čin žalobkyně spáchaný v souvislosti s kontrolou hospodaření s finančními prostředky ve škole, v níž žalobkyně vykonávala funkci ředitelky. Žalobkyně v rámci tohoto trestního řízení dne 20. 6. 2017 podala vysvětlení policejnímu orgánu. Dne 4. 4. 2018 bylo zahájeno trestní stíhání žalobkyně pro přečin porušení povinnosti při správě cizího majetku podle § 220 odst. 1, odst. 2 písm. b) trestního zákoníku, jehož se měla dopustit tím, že jako ředitelka Základní školy [redacted] v době od [redacted] 2009 do [redacted] 2015 úmyslným jednáním porušila podle zákona jí uloženou povinnost spravovat cizí majetek, když si řádným způsobem dlouhodobě neplnila své pracovní povinnosti, spočívající v kontrole hospodaření a nakládání se svěřenými finančními prostředky školy, když důsledně nekontrolovala zadávané, prováděné a provedené finanční operace a transakce a tak nezjistila v době od [redacted] 2009 do [redacted] 2015 protiprávní činnost hlavní účetní školy [redacted],

která průběžně minimálně v době od [redacted] 2009 do [redacted] 2015 zpronevěřila zaměstnavateli svěřené finanční prostředky v celkové výši nejméně 994 039 Kč. Usnesení o zahájení trestního stíhání si žalobkyně převzala dne 10. 4. 2018. Při této právní kvalifikaci byla ohrožena trestní sazbou od šesti měsíců do pěti let odnětí svobody. V září 2018 na ni byla podána obžaloba. V červnu 2019 Okresní soud v Havlíčkově Brodě vydal trestní příkaz, kterým žalobkyni uznal vinnou z daného přečinu a uložil jí trest odnětí svobody v délce šesti měsíců s podmíněným odkladem na dobu jednoho roku. Proti trestnímu příkazu podala žalobkyně odpor. V hlavním líčení konaném v listopadu 2019 byla žalobkyně zproštěna obžaloby. Státní zástupce proti tomuto rozsudku podal odvolání, které bylo vzato zpět v květnu 2020. Trestní řízení proti žalobkyni bylo pravomocně ukončeno dne 26. 5. 2020. Dne 9. 11. 2020 žalobkyně u žalované řádně uplatnila svůj nárok. V průběhu řízení před soudem žalovaná žalobkyni zaplatila náhradu nákladů trestního řízení v plné výši 16 335 Kč a částečně vyhověla nároku na náhradu nemajetkové újmy způsobené trestním stíháním co do částky 72 800 Kč.

5. Ve vztahu k žalobkyní tvrzenému rozsahu nemajetkové újmy, která jí měla vzniknout v souvislosti se shora popsaným trestním stíháním, okresní soud provedl důkazy článkem nazvaným „Ředitelku základní školy čeká soud už jako důchodkyni“ v Deníku [redacted] ze dne [redacted] 2019 a článkem „Školami na [redacted] otřásají defraudační kauzy“ v [redacted] deníku, z jehož kopie není zřejmé datum zveřejnění článku, avšak podle jeho obsahu vyšel v mezidobí po vydání zprošťujícího rozsudku a pravomocným ukončením trestního stíhání žalobkyně. Dále provedl výslech žalobkyně a svědků [redacted] (zástupkyně ředitele na škole řízené žalobkyní) a [redacted] (manžela žalobkyně). Ve vztahu k následkům trestního stíhání na zdraví žalobkyně provedl důkaz lékařskými zprávami [redacted] (psychiatrická ambulance v [redacted]) ze dne 3. 11. 2020 a ze dne 5. 5. 2021 a několika lékařskými zprávami [redacted] (praktická lékařka žalobkyně) vydanými v období od ledna 2019 do prosince 2020. Z nich učiněná jednotlivá skutková zjištění poté zhodnotil v rámci závěrů o skutkovém stavu a jeho právním posouzení.

6. V rámci právního posouzení věci okresní soud nejprve vysvětlil, že je ustálenou soudní praxí, že podle OdpŠk odpovídá stát i za škodu způsobenou zahájením (vedením) trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozhodnutím trestního soudu. Protože OdpŠk tento nárok výslovně neupravuje, vychází se z analogického výkladu úpravy nejbližší, a to z úpravy odpovědnosti za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím (§ 8 odst. 1 a § 31a OdpŠk), za něž je považováno rozhodnutí, jímž se trestní stíhání zahajuje. Neposuzuje se tedy správnost postupu orgánů činných v trestním řízení, rozhodující je výsledek trestního stíhání. Dle ustálené judikatury se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění vychází z následujících kritérií: povaha trestní věci - stíhání pro závažnější trestný čin bude mít větší dopad než u méně závažné věci; délka trestního řízení - zohledňuje se, jak dlouho trval atak na osobnostní práva jednotlivce (delší doba působí nárůst újmy, může však, zejména v případě uvadajícího zájmu společenského prostředí o daný případ, i klesat); následky způsobené trestním řízením v osobnostní sféře poškozené osoby - zde se má přihlédnout k individualizaci všech výše uvedených kritérií, dopadu trestního stíhání na morální narušení osobnosti (integrity) poškozeného, jeho profesní, soukromé, rodinné, popřípadě i jiné sféry života. Pro odčinění imateriální újmy je za významnější považována délka řízení než hrozící trest. V konečném důsledku musí výše soudem přiznaného zadostiučinění odpovídat výši přiznaného zadostiučinění v případech, které se v podstatných znacích (poměřovaných zejména s ohledem na uvedená kritéria) shodují. Okresní soud současně odkázal na konkrétní rozhodnutí Nejvyššího soudu a Ústavního soudu, z jejichž závěrů čerpal.

Shodu s prvopisem potvrzuje [redacted].

7. Okresní soud poté aplikoval shora popsaná kritéria na jím posuzovanou věc. Konstatoval, že v případě žalobkyně šlo o tzv. ekonomickou kriminalitu (trestné činy proti majetku), tedy trestnou činnost, jež je pro veřejnost jedna z nejzajímavějších. Závažnost věci nebyla výrazně vysoká, nicméně s ohledem na horní hranici trestní sazby není možno stíhanou trestnou činnost označit za bagatelní. Podíl žalobkyně na vedení trestního stíhání nebyl dán, obžaloby byla zproštěna z toho důvodu, že skutek uvedený v obžalobě nebyl trestným činem, na délce řízení se nijak negativně nepodílela, s orgány činnými v trestním řízení spolupracovala a od samotného počátku trestního stíhání vznášela relevantní argumenty na svoji obhajobu. Trestní stíhání žalobkyně probíhalo od první poloviny dubna 2018 do druhé poloviny května 2020, celkem se tedy jednalo o cca 25,5 kalendářních měsíců. Je ovšem třeba přihlédnout i ke skutečnosti, že žalobkyně byla již značnou dobu předtím prověřována, neboť v červnu 2017 podala policejnímu orgánu vysvětlení ve vztahu k podezření její osoby z trestné činnosti. Není pochyb o tom, že v pozici ředitelky základní školy ve středně velkém až menším [redacted] městě se i s ohledem na dlouhodobou trestnou činnost paní [redacted], jež vešla ve všeobecnou známost, a informace o prověřování osoby žalobkyně orgány činnými v trestním řízení, věc rychle „rozkřikne“, proto při posuzování délky trestního stíhání okresní soud přihlédl i k době, po kterou byla žalobkyně vyšetřována. Byť celkovou dobu vedeného trestního stíhání, resp. trestního řízení, nelze považovat za excesivní, jednalo se o atak do osobnostních práv žalobkyně trvající téměř tři roky, což je z hlediska působení na život žalobkyně doba rozhodně nezanedbatelná. Dále není pochyb o tom, že trestní stíhání výrazně zasáhlo do života žalobkyně. Zjevně bylo důvodem jejího předčasného odchodu z pozice ředitelky Základní školy [redacted]. Osobu zastávající tuto pozici soud vnímá jako veřejně činnou a zejména ve středně velkém až menším [redacted] městě i relativně veřejně známou, a proto nelze vytýkat žalobkyni, že krátce po zahájení trestního stíhání (v červenci 2018) ukončila svoje působení v této pozici. Tato práce žalobkyni naplňovala. Trestní stíhání prožívala intenzivně, v době, kdy ještě vykonávala funkci ředitelky školy, pociťovala ze strany rodičů některých žáků či kolegů z jiných zařízení odtažité chování. V důsledku trestního stíhání se žalobkyně stranila lidí, věděla, že mnoho lidí o jejím trestním stíhání ví, věc byla rovněž medializována v regionálních médiích (noviny a rozhlas). Žalobkyně v době trestního stíhání trávila čas nejraději sama či s nejbližší rodinou, a to doma nebo na zahradě, popř. na místě, kde věděla, že ji nikdo nezná (dovolená v [redacted]). Velmi problematické pro ni i jejího manžela bylo kupříkladu setkání s rodiči partnerů jejich dětí. Přitom předtím žalobkyně žila relativně společenským životem. Z lékařských zpráv [redacted] plyne, že u žalobkyně se v lednu 2019 objevila hypothyreóza (snížená funkce štítné žlázy), přičemž s ohledem na časovou souvislost je značně pravděpodobný závěr, že trestní stíhání žalobkyně přinejmenším přispělo k této diagnóze, ačkoli s definitivní jistotou tento závěr nikdo vyřknout nemůže. Na druhou stranu se ze zprávy [redacted] z července 2019 podává, že žalobkyně léčbu ([redacted]) asi po měsíci svévolně vysadila, aniž by to konzultovala s praktickou lékařkou a aniž by ji o tom vůbec zpravila. Případný komplikovanější či vleklejší průběh léčby si tak žalobkyně do určité míry mohla způsobit sama. Ze zprávy [redacted] z prosince 2020 pak plyne, že hypothyreóza je u žalobkyně dobře kompenzována, žalobkyně však nadále kvůli štítné žláze užívá medikaci. Přihlédnout je třeba i k psychickým potížím žalobkyně s nutností další medikace i v době po skončení trestního stíhání (viz lékařské zprávy [redacted]). Naopak pokud jde o hypertenzi (vysoký krevní tlak), ta je u žalobkyně zjevně dlouhodobějšího charakteru, což plyne již ze zprávy [redacted] ze dne 14. 1. 2019. Trestní stíhání tedy mělo určitý dopad na zdraví žalobkyně, tento dopad však okresní soud nepovažoval za výrazně závažný. Trestní stíhání žalobkyně bylo medializováno v regionálním tisku (viz novinové články provedené jako důkaz) i v regionálním rozhlase

Shodu s prvopisem potvrzuje [redacted].

(viz výpověď žalobkyně), z provedeného dokazování se však nepodává, že by způsob medializace byl excesivní a porušující princip presumpce neviny.

8. Za účelem srovnání s případy, které se v podstatných znacích shodují s trestní věcí žalobkyně, žalovaná poukázala na rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 11. 11. 2016 sp. zn. 7 Co 1650/2016, rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 1. 2018 č. j. 57 Co 291/2017-162, rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 14. 4. 2016 č. j. 29 Co 375/2015-510 a rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 17. 8. 2016 sp. zn. 12 Co 275/2016-98. Okresní soud vysvětlil důvody, pro které nepovažoval v nich souzené případy za dostatečně srovnatelné s případem žalobkyně, a jako pro srovnání vhodné vzal věci řešené Městským soudem v Praze pod sp. zn. 13 Co 46/2021 a Krajským soudem v Hradci Králové pod sp. zn. 21 Co 4/2020. V obou těchto odkazovaných případech bylo žalobcům přiznáno přiměřené zadostiučinění ve výši cca 8 000 Kč za jeden měsíc trestního stíhání. V nyní posuzované věci však u žalobkyně navíc došlo k negativním dopadům na její zdraví (byť nebyly výrazně závažné), a na rozdíl od případu řešeného Městským soudem v Praze pod sp. zn. 13 Co 46/2021 byla žalobkyně osobou veřejně činnou a přinejmenším ve svém městě známou. Dále okresní soud při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění vzal v potaz i nezanedbatelnou dobu prověřování žalobkyně, kdy mezi podáním vysvětlení žalobkyní a zahájením jejího trestního stíhání uplynulo více než 9 měsíců. Z těchto důvodů podle něho musí být přiznané přiměřené zadostiučinění o něco vyšší než ve shora odkazovaných dvou případech. I s ohledem na dobu, která od těchto případů uplynula, a na obecně známou skutečnost spočívající v postupném růstu inflace, poté okresní soud za přiměřenou výši zadostiučinění za předmětné trestní stíhání žalobkyně považoval částku 10 500 Kč za jeden měsíc trestního stíhání. Trestní stíhání žalobkyně trvalo cca 25,5 měsíců, při „sazbě“ 10 500 Kč za jeden měsíc trestního stíhání tak výše přiměřeného zadostiučinění činí 267 750 Kč. Po zohlednění částky 72 800 Kč, kterou žalovaná žalobkyni z tohoto titulu již zaplatila, a okolnost, že požadovanou náhradu majetkové újmy ve výši 16 335 Kč žalovaná po podání žaloby zaplatila v plné výši, zbývá žalované zaplatit žalobkyni přiměřené zadostiučinění ve výši 194 950 Kč. Příslušenství této částky bylo přiznáno ode dne 10. 5. 2021, tj. ode dne následujícího po marném uplynutí šestiměsíční lhůty ve smyslu § 15 OdpŠk do zaplacení (nárok byl u žalované uplatněn 9. 11. 2020).

9. O nákladech řízení rozhodl okresní soud podle § 142 odst. 3 o. s. ř., neboť základ nároku žalobkyně byl prokázán. Na nákladech řízení žalobkyni přiznal náhradu zaplaceného soudního poplatek 2 000 Kč a náklady zastoupení advokátkou podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu (dále jen „AT“). Sazbu odměny za jednotlivé úkony právní služby advokáta stanovil z aktuální tarifní hodnoty, ve vztahu k níž byla žalobkyně procesně úspěšná, určené podle § 7 ve spojení s § 8 odst. 1 AT.

10. Žalovaná podala odvolání proti výroku II a na něm závislému výroku IV rozsudku okresního soudu. Namítala, že soud se řádně nezabýval její argumentací a přiznal žalobkyni částku, která neodpovídá zjištěnému skutkovému stavu a tím i rozsahu imateriální újmy, kterou žalobkyně utrpěla. Negativní dopady trestního stíhání do života žalobkyně sice byly prokázány, zadostiučinění ve výši 10 500 Kč za měsíc trestního stíhání je však podle žalované v daném případě nepřiměřené, neboť takto vysokých částek se dostává poškozeným, kteří byli stíháni pro závažné trestné činy s vysokou trestní sazbou, kdy trestní stíhání trvalo nepřiměřenou dobu a kdy došlo k rozvratu jejich osobních a pracovních životů. Přiznaná částka je tak v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti a vymyká se rozhodovací praxi českých soudů ve srovnatelných případech. Naopak žalovanou navrhované obdobné případy řešené Krajským soudem v Českých Budějovicích pod sp. zn. 7Co 1650/2016 a Krajským soudem v Ostravě pod sp. zn.

Shodu s prvopisem potvrzuje [redacted].

57Co 291/2017 jsou podle přesvědčení žalované s nyní souzenou věcí nejvíce srovnatelné, na rozdíl od věcí souzených před Městským soudem v Praze pod sp. zn. 13 Co 46/2021 a před Krajským soudem v Hradci Králové pod sp. zn. 21 Co 4/2020, z nichž vycházel soud prvního stupně, které však podle názoru žalované nelze považovat co do následků poškozených za srovnatelné s nyní souzeným případem v tom smyslu, že by žalobkyni mělo náležet zadostiučinění v obdobné či vyšší měsíční částce. Úvahu soudu prvního stupně, že ve všech žalovanou ke srovnání navržených případech bylo poskytnuté zadostiučinění nepřiměřeně nízké i z toho důvodu, že odvolání podala pouze žalovaná, považuje žalovaná za spekulativní. Podle žalované je dále problematická argumentace soudu, že s ohledem na inflaci je nutno oproti jím uváděným případům poskytnuté zadostiučinění zvýšit, neboť žalovaná se s takovýmto postupem soudu dosud nesetkala. Podle žalované by žalobkyni mělo náležet zadostiučinění pouze v již poskytnuté výši 72 800 Kč, když je třeba přihlédnout k těmto zásadním skutkovým zjištěním: 1. žalobkyni se nerozpadlo manželství, manžel jí byl naopak jako osoba na tyto situace odborně vybavená velkou oporou; 2. k difamaci došlo v běžné míře a společenský odsudek žalobkyně byl mírnější, než může být s tímto druhem trestné činnosti spojen, kdy navíc společenský odsudek nebyl v daném řízení prokázán jinak, než tvrzením žalobkyně založeným na jejích subjektivních pocitech; 3. o kauze žalobkyně vyšly pouze dva články v regionálním tisku a tato medializace byla prostým důsledkem zásady veřejnosti trestního řízení, oba články pak vyzněly objektivně; 4. trestní stíhání netrvalo nepřiměřenou dobu, žalobkyně nebyla vzata do vazby a hrozil jí nízký (podmíněný) trest; 5. zaměstnavatel na žalobkyni nečinil nátlak, aby ze zaměstnání odešla, naopak jím byla dobře hodnocena a pravidelně odměňována i poté, co bylo zjištěno, že její podřízená páchala trestnou činnost, a následně i poté, co proti ní samotné bylo zahájeno trestní stíhání; 6. jedním ze spouštěčů vzniku somatických problémů žalobkyně bylo zjištění o dlouhodobém zpronevěřování prostředků školy podřízenou žalobkyně, tzn. bezprostřední a jedinou příčinou vzniku tvrzené škody tedy nebylo pouze jednání žalované. Žalovaná dále poukázala na okolnost, že přes tvrzený zhoršený psychosomatický zdravotní stav se žalobkyně vypravila i na dovolenou do [redacted], svévolně bez konzultace s lékařkou vysadila lék na léčbu štítné žlázy a psychofarmaka přestala brát zhruba rok po skončení trestního stíhání. Celkově tak zásah trestního stíhání v případě žalobkyně nedosahoval takové intenzity, aby bylo možné aprobovat částku přiznanou jí soudem prvního stupně. Ten se dopustil pochybení i v nákladovém výroku, neboť tarifní hodnota v daném sporu se neurčuje dle výše plnění, ale podle § 9 odst. 4 písm. a) z. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu (AT). Žalovaná navrhla změnu výroku II rozsudku soudu prvního stupně tak, že žaloba bude zamítnuta i v této části. Pro případ potvrzení rozsudku pak navrhla změnit nákladový výrok v intencích jejích odvolacích námitek.

11. Žalobkyně v písemném vyjádření k odvolání žalované vyjádřila přesvědčení, že jí přiznaná částka je minimální ve vztahu k rozsahu majetkové újmy, která jí nezákonným rozhodnutím žalované vznikla. Poukázala na trvání trestního řízení téměř tři roky, ačkoliv se jednalo o trestní věc nijak zvláště komplikovanou, při níž žalobkyně se všemi orgány činnými v trestním řízení náležitě spolupracovala. Policie a státní zástupkyně během řízení se žalobkyní nakládali jako s viníkem porušujícím zákony, tento přístup vedl k následnému sebeobviňování žalobkyně a k pocitu jejího vyloučení na okraj společnosti. Žalobkyně připomněla pro ni extrémně náročné a stresové situace, jimž byla v průběhu trestního stíhání vystavena na veřejnosti, a dopad této nepříznivé situace na její somatické i psychické zdraví. Poukázala na důkazy, jimiž byla všechna její tvrzení v tomto směru prokázána. Její posttraumatická stresová porucha pak nade vší pochybnost zasáhla celou její rodinu. Žalobkyně dále uvedla, že žalovaná se jí ani neomluvila za nezákonné rozhodnutí a že 10 500 Kč za měsíc trestního stíhání činí pouhých 350 Kč za každý den strachu,

bezmoci a neschopnosti žít spokojený život slušného člověka. Poukázala taktéž na postupný vývoj judikatury, podle níž byla v minulosti výše zadostiučinění nižší, než je tomu v současné době. Žalovaná podle žalobkyně právě z tohoto důvodu požaduje srovnání s případy souzenými v letech 2016 a 2017, a nikoliv s případy aktuálními. Pokud se žalovaná pozastavuje nad zohledněním inflace, ta byla v letech 2016 a 2017 minimální, zatímco při současné inflaci by nepřihlédnutí k ní znamenalo nepřiměřeně nízké faktické zadostiučinění nemajetkové újmy. Pokud se jedná o argumenty žalované uvedené pod body 1 – 6 odvolání, argumentovat tím, že se žalobkyni nerozpadlo manželství, je nevhodné a necitlivé, a pokud jde o společenské odsouzení, veřejnost si ji zaškatulkovala stejně jako odsouzenou účetní do kategorie „zlodějka“. Za medializaci jejího trestního stíhání sice stát odpovědný není, pokud by však žalobkyni neprávem nestíhal, k medializaci by nedošlo. Ve vztahu k její osobní sféře bylo prokázáno, že měla pracovní plány do budoucna, do důchodu jít nechtěla, ale v důsledku trestního stíhání neměla sílu pokračovat v práci ve školství. Zjištění, že její podřízená účetní zpronevěřuje finanční prostředky, sice bylo pro žalobkyni šokem, jedinou příčinou vzniku její nemajetkové újmy však bylo jednání žalovaného. Žalobkyně považovala za správné i rozhodnutí soudu prvního stupně o nákladech řízení. Proto navrhla potvrzení všech jeho odvoláním napadených výroků jako věcně správných.

12. Žalovaná sice v odvolání označila odvolací důvody dle § 205 odst. 2 písm. e) a g) o. s. ř., skutkové závěry soudu prvního stupně však ve skutečnosti nijak nerozporovala a nesouhlasila pouze se způsobem, jakým soud prvního stupně zhodnotil jejich význam při posuzování kritérií stanovených v § 31a odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem („OdpŠk“). Odvolací soud proto poté, kdy účastníci vyslovili souhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání, o odvolání žalované rozhodl podle § 214 odst. 3 o. s. ř. v neveřejném zasedání. Odvolání žalované shledal převážně nedůvodným.

13. Jak bylo konstatováno výše, účastníci učinili nesporným průběh trestního stíhání žalobkyně a jeho délku. Ve vztahu ke způsobu hodnocení tohoto kritéria v rozsudku soudu prvního stupně (body 35 a 36 odůvodnění) žalovaná soudu vytýká pouze okolnost, že při stanovení výše náhrady přihlížel i k období, které trestnímu stíhání předcházelo, ačkoliv šlo o pouhé podání vysvětlení u Policie ČR. Odvolací soud nepovažuje tuto odvolací námitku za důvodnou a naopak přisvědčuje názoru soudu prvního stupně, že pokud žalobkyně dne 20. 6. 2017 podávala vysvětlení v úředním záznamu nazvaném „[redacted] PORUŠENÍ POVINNOSTI PŘI KONTROLE HOSPODAŘENÍ S FINANČNÍMI PROSTŘEDKY ŠKOLY [redacted]“, negativní následky této skutečnosti se musely projevit nejen na veřejnosti, ale zejména i v osobním vnímání dané situace žalobkyní. V těchto souvislostech soud prvního stupně zcela přiléhavě odkázal na nález Ústavního soudu ze dne 13. 1. 2022, sp. zn. I. ÚS 1029/21, podle něhož stát nelze a priori zbavit jeho odpovědnosti strohým konstatováním, že v době, kdy nastaly negativní události v životě stěžovatele, ještě nebylo vydáno usnesení o zahájení trestního stíhání. Soud prvního stupně současně nepostupoval tak, že by období od 20. 6. 2017 do zahájení trestního stíhání zahrnul do doby, za kterou žalobkyni přiznal zadostiučinění, pouze ho zohlednil při hodnocení faktické délky ataku na osobnostní práva žalobkyně.

14. Pokud se jedná o povahu trestní věci a rozsah a povahu újmy, kterou v souvislosti s ní utrpěla neoprávněně trestně stíhaná osoba, s případem žalobkyně byly zajisté v určitých aspektech srovnatelné nejen případy, které si pro porovnání vybral soud prvního stupně, ale i případy, které k porovnání navrhla žalovaná. Ve většině ze žalovanou navržených věcí se však nejednalo o osoby svým společenským postavením srovnatelné s osobou žalobkyně. Ve věci Krajského soudu v Českých Budějovicích sp. zn. 7 Co 1650/2016 nešlo vůbec o osobu veřejně činnou a známou, věc nebyla medializována a trestní stíhání nemělo dopad

do profesního života trestně stíhané osoby. Ve věci Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 57 Co 291/2017 bylo trestně stíháno celkem 13 spoluobviněných zastupitelů obce, kdy byla zpochybňována platnost jimi uzavřených kupních smluv o převodu pozemků, přičemž jednání žalobce a dalších zastupitelů bylo shledáno neplatným pro rozpor se zákonem, avšak nebylo v něm shledáno naplnění skutkové podstaty trestného činu. Žalobce však byl v této trestní věci stíhán nikoli jako osoba veřejně činná, neboť trestní stíhání vůči němu bylo zahájeno až po ukončení jeho funkce zastupitele obce. Další přiléhavé argumenty, pro které nejsou rozhodnutí odvolacího soudu v těchto dvou věcech vhodná ke srovnání s nyní souzeným případem, pak snesl i soud prvního stupně pod body 40 a 42 odůvodnění jeho rozsudku, na které odvolací soud tímto odkazuje. Pokud se jedná o žalovanou odkazovaný rozsudek Městského soudu v Praze ve věci sp. zn. 29 Co 375/2015, jímž bylo žalobci přiznáno přiměřené zadostiučinění ve výši 6 043 Kč za jeden měsíc trestního stíhání, tento případ byl z případů předložených žalovanou zřejmě nejbližší případu žalobkyně. Společenské postavení trestně stíhané osoby bylo obdobné společenskému postavení žalobkyně, neboť žalobce byl uznávaným vědeckým pracovníkem, přičemž zejména počátek trestního stíhání na něj vzhledem k jeho okolnostem (razantní policejní zásah, domovní prohlídka) měl takový psychický dopad, že došlo k útlumu jeho profesního života. Soud prvního stupně však správně přihlédl k okolnosti, že u tohoto případu uplynula již značná doba, s ohledem na jejíž běh musí částka přiznávaného přiměřeného zadostiučinění nutně stoupat (viz bod 43 odůvodnění). Odvolací soud k tomuto argumentu dodává, že zatímco v době vyhlášení rozsudku Městského soudu v Praze ve věci sp. zn. 29 Co 375/2015 (druhé čtvrtletí roku 2016) činila průměrná měsíční mzda 27 297 Kč, podle nejaktuálnějších dostupných údajů dosáhla průměrná měsíční mzda za třetí čtvrtletí roku 2022 výše 39 858 Kč (viz internetový portál www.kurzy.cz/makroekonomika/mzdy). V mezidobí tedy došlo k nárůstu průměrné nominální mzdy o 46 %, takže prostým navýšením tehdy přiznaného zadostiučinění ve shodném poměru by v tehdy souzené věci měla jeho měsíční výše činit v současnosti cca 8 800 Kč, tedy částku dokonce vyšší, než jakou vzal soud prvního stupně za výchozí při srovnání případu žalobkyně s jím zvolenými případy. Ohledně nesrovnatelnosti žalovaným posledně zmíněného případu souzeného Krajským soudem v Plzni pod sp. zn. 12Co 275/2016 pak lze plně odkázat na bod 44 odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí, k němuž odvolací soud nemá zapotřebí ničeho dodávat. Pokud se jedná o věc řešenou před Městským soudem v Praze pod sp. zn. 13Co 46/2021, kterou soud prvního stupně použil pro srovnání, nad rámec jeho posouzení v bodě 45 odůvodnění, s nímž se odvolací soud po seznámení s obsahem příslušného soudního rozhodnutí zcela ztotožňuje, je třeba dodat, že zde bylo poskytnuto přiměřené zadostiučinění 8 421 Kč za jeden měsíc trestního stíhání, přičemž nebyla naplněna kritéria dalších dopadů do osobní sféry poškozené osoby shledaných v případě žalobkyně, konkrétně poškození zdraví a okolnost, že by se jednalo o osobu veřejně známou či veřejně činnou. Odvolací soud s ohledem na shora popsané přisvědčuje soudu prvního stupně v závěru, že případem nejlépe srovnatelným s případem žalobkyně je věc Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 21Co 4/2020, kdy bylo přiznáno odškodnění ve výši 8 000 Kč měsíčně za dopady do osobní sféry žalobce obdobné dopadům do profesního, osobního i rodinného života žalobkyně, avšak toto odškodnění nezohledňovalo újmu na zdraví, neboť v části požadující její náhradu byl rozsudek soudu prvního stupně zrušen a věc mu byla v tomto rozsahu vrácena k dalšímu řízení (viz bod 46 odůvodnění). Odvolací soud dodává, že tento případ se lišil od případu žalobkyně dále v tom, že trestně stíhanému starostovi obce v této věci hrozil trest odnětí svobody do dvou let, zatímco v případě žalobkyně byla s ohledem na výši újmy, která měla v souvislosti s jejím jednáním vzniknout, sazba trestu odnětí svobody šest měsíců až pět let. Stejně tak i v tomto případě je třeba zohlednit, že mezi trestními stíháními žalobců i následnými civilními řízeními v těchto dvou srovnávaných věcech uplynula doba dvou let. Z výše uvedeného tedy činí odvolací soud závěr, že pokud

Shodu s prvopisem potvrzuje [redacted].

soud prvního stupně vycházel z případů řešených Městským soudem v Praze pod sp. zn. 13 Co 46/2021 a Krajským soudem v Hradci Králové pod sp. zn. 21Co 4/2020, plně dodržel judikaturně akceptovanou zásadu, podle níž by měly být podmínky pro přiznání konkrétní výše zadostiučinění srovnatelné s případy skutkově obdobnými, přičemž významnější odchylku musí soud řádně a přesvědčivě zdůvodnit. Nad rámec judikatury odkazované v bodě 34 odůvodnění jeho rozsudku odvolací soud odkazuje taktéž na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 9. 2015 sp. zn. 30 Cdo 1747/2014, uveřejněný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 67/2016. Odvolací námitky směřující do této části právního hodnocení soudu prvního stupně tedy neshledal odvolací soud opodstatněnými.

15. V další části odvolání žalovaná polemizuje se způsobem, jakým soud prvního stupně hodnotil ostatní rozhodná kritéria pro určení výše přiměřeného zadostiučinění, tedy jakou váhu přisoudil jednotlivým negativním následkům v osobní, pracovní a zdravotní sféře žalobkyně. Žádnou z jím vznesených konkrétních odvolacích námitek však odvolací soud důvodnou neshledal, když dospěl k závěru, že soud prvního stupně se správně zaměřil na všechna judikaturně dovozená stanoviska, která se v obdobných případech zpravidla vyskytují a která mají vliv na rozsah způsobené újmy, a tím i na výši případného odškodnění, tj. na povahu trestní věci, délku trestního řízení a následky způsobené trestním řízením v osobnostní sféře žalobkyně. Pokud žalovaná soudu prvního stupně vytýká přílišné zohlednění medializace trestního stíhání žalobkyně, odvolací soud sdílí závěr soudu prvního stupně, že i medializaci neexcesivní a neporušující princip presumpce neviny, jež je prostým důsledkem zájmu veřejnosti o podobné kauzy, je třeba při rozhodování o výši přiměřeného zadostiučinění zohlednit. Konec konců byla tato otázka řešena a byla zohledňována i v případech, jimiž se soud prvního stupně zabýval z hlediska srovnání, kdy v některých případech bylo vysloveně zohledněno, že k žádné medializaci trestní věci nedošlo. Pokud se jedná o dopady do osobní sféry žalobkyně, zajisté pro ni bylo určitou výhodou, že její manžel je v regionu uznávaný [redacted], který samozřejmě byl schopen poskytnout žalobkyni odbornou psychologickou pomoc, tuto okolnost však nelze vykládat způsobem použitým žalovanou. Nejenom výpovědí žalobkyně, ale i výslechem tohoto svědka bylo prokázáno, v jak svízelné osobní situaci se žalobkyně ocitla, neboť do té doby byla škola „její dítě“, měla s ní plány do budoucna a ve školství chtěla pracovat i po dosažení důchodového věku. Trestní stíhání však všechny tyto její plány ukončilo, neboť byla psychicky v takovém stavu, že přerušila kontakty a omezila setkávání s přáteli a bála se dokonce i setkání s rodiči partnerů jejich dětí. Špatný psychický stav žalobkyně byl potvrzen i lékařskými zprávami [redacted]. Soud prvního stupně všechny důkazy, z nichž v této části právního hodnocení věci vycházel, zhodnotil jak jednotlivě, tak v jejich vzájemných souvislostech, tedy plně v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů (§ 132 o. s. ř.), a podle přesvědčení odvolacího soudu každému ze svých skutkových zjištění přiznal při posuzování přiměřené výše zadostiučinění odpovídající hodnotu. Pokud žalovaná namítá, že nebylo prokázáno společenské odsouzení žalobkyně, případně byl prokázán mírnější společenský odsudek, jenž může být s tímto druhem trestné činnosti spojen a že nebylo prokázáno, že by byl na žalobkyni v důsledku trestního stíhání zaměstnavatelem činěn nátlak, aby ze zaměstnání odešla, z odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně se nepodává, že by tyto dva aspekty při hodnocení dopadů následků způsobených trestním řízením v osobnostní sféře žalobkyně jakkoliv přecenil. Jak soud prvního stupně správně uvádí, zde se má přihlédnout k individualizaci dopadu trestního stíhání na morální narušení osobnosti (integrity) poškozeného a do jeho profesní, soukromé, rodinné, popř. i jiné sféry života. Ačkoliv trestní stíhání nemělo přímý dopad do osobnostní sféry žalobkyně ve formě jasně projeveného společenského odsudku a kroků ze strany zaměstnavatele, trestní stíhání se jednoznačně podepsalo jak v profesní, tak ve společenské sféře jejího života, neboť se jí

v příčinné souvislosti se zahájením trestního stíhání zhoršil psychický zdravotní stav natolik, že zcela rezignovala na veřejný a společenský život a upustila od realizace svých dalších profesních plánů. Tento postoj jí nelze vytýkat, neboť z jejího pracovního i veřejného působení do doby zahájení jejího trestního stíhání bylo zřejmé, že se jednalo o osobnost s vysokou morální integritou, pro kterou samotný fakt, že je vůči ní vedeno trestní stíhání, byl spojen s představou, že je vyloučeno, aby se do doby ukončení trestního stíhání ucházela o jakýkoliv profesní postup, případně se pokoušela být nadále jakkoliv veřejně činná. Pokud žalovaná dovozuje, že jedním ze spouštěčů psychických problémů žalobkyně bylo i zjištění o dlouhodobém zpronevěřování prostředků školy její podřízenou, odvolací soud zde žádnou příčinnou souvislost nespatřuje, neboť pokud by nezačala být žalobkyně v souvislosti s trestnou činností své podřízené taktéž vyšetřována, odsouzením její podřízené by celá záležitost evidentně skončila a život žalobkyně by pokračoval dosavadním způsobem, tedy tak, jak probíhal ve společenské i profesní sféře v době vedení trestního řízení s její podřízenou. V důsledcích tedy trestní stíhání přivodilo žalobkyni nucené ukončení profesního života a stažení se z veřejné sféry, což vzhledem k jejímu věku jsou dopady již neodčinitelné, neboť neměla možnost po ukončení trestního stíhání na svůj předchozí profesní a společenský život navázat. Všechny tyto dopady do osobnostní sféry žalobkyně soud prvního stupně přiléhavě zhodnotil v bodě 37 odůvodnění jeho rozsudku, na které odvolací soud tímto odkazuje. Pokud se jedná o dopad trestního stíhání na zdraví žalobkyně, postačí k odvolacím námitkám žalované v tomto směru poukázat na poslední větu tohoto bodu odůvodnění, podle níž trestní stíhání sice mělo určitý dopad na zdraví žalobkyně, tento dopad však nepovažoval soud prvního stupně za výrazně závažný. Soud prvního stupně tedy při volbě formy a výše odškodnění podle přesvědčení odvolacího soudu správně zohlednil zásadní skutkové okolnosti případu a správně vycházel i z premisy, že forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti a že v konečném důsledku má výše soudem přiznaného zadostiučinění odpovídat výši přiznaného zadostiučinění v případech, které se v podstatných znacích (poměřovaných zejména s ohledem na uvedená kritéria) shodují.

16. I přes shora uvedené se odvolací soud zcela neztotožnil se závěrem soudu prvního stupně, že je třeba odškodnění náležející žalobkyni navýšit nad částky cca 8 000 měsíčně přiznané žalobcům jako přiměřené zadostiučinění ve věcech řešených Městským soudem v Praze pod sp. zn. 13Co 46/2021 a Krajským soudem v Hradci Králové pod sp. zn. 21 Co 4/2020 tak razantním způsobem, když se v případě žalobkyně jedná o částku vyšší takřka o 1/3. Pokud soud prvního stupně odůvodňuje toto zvýšení zhoršením zdravotního stavu žalobkyně, které nebylo ve věci Městského soudu v Praze sp. zn. 13Co 46/2021 vůbec zjištěno a ve věci Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 21 Co 4/2020 byla tato otázka fakticky vyloučena k samostatnému posouzení, u žalobkyně byly sice negativní dopady na její zdraví prokázány, ale i podle hodnocení soudu prvního stupně nebyly výrazně závažné. Psychosomatické potíže pak měli žalobci ve všech třech srovnávaných věcech, a pokud se jedná o u žalobkyně nově zjištěnou poruchu štítné žlázy, toto onemocnění sama žalobkyně nepovažovala za zásadní, což dokládá okolnost, že medikaci svévolně na určitou dobu vysadila. Odvolací soud souhlasí se závěrem soudu prvního stupně, že na rozdíl od případu řešeného Městským soudem v Praze pod sp. zn. 13 Co 46/2021 byla žalobkyně osobou veřejně činnou a přinejmenším ve svém městě známou, poškozený v této věci však byl známým podnikatelem v krajském městě v oboru stavebnictví, jemuž trestní stíhání přivodilo krach jeho firmy. Obě tato kritéria vedoucí soud prvního stupně ke zvýšení měsíční sazby odškodnění žalobkyně nad sazbu přiznanou v těchto dvou srovnávaných věcech, stejně jako celkovou dobu faktického ataku na osobnost žalobkyně trvající téměř tři roky, sice považuje za relevantní i odvolací soud, nikoli však v míře odůvodňující tak zásadní rozdíl mezi výší odškodnění přiznaného v těchto třech srovnávaných věcech. Podle

Shodu s prvopisem potvrzuje [redacted].

přesvědčení odvolacího soudu soud prvního stupně naopak zcela správně zohlednil dobu, která od shora odkazovaných případů uplynula, ve vztahu ke změně ekonomické situace v České republice, která v mezidobí nastala. K námitce žalované, že se s takovým postupem obecných soudů dosud nesetkala, odkazuje odvolací soud na právní závěry vyslovené ve výše již zmíněném rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 16. 9. 2015 sp. zn. 30 Cdo 1747/2014 publikovaném ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod R 67/2016, podle nichž soud při srovnání s případy, které by se v podstatných znacích shodovaly s projednávanou věcí, neopomene uvést podstatné společné a rozdílné znaky a v odůvodnění svého rozhodnutí vysvětlit, jakým způsobem se tyto společné a rozdílné znaky promítly do výše stanoveného zadostiučinění, tj. z jakého důvodu je přiznané zadostiučinění přiměřené ve srovnání s jiným zadostiučiněním přiznaným z jiného právního důvodu, a nebude-li možné postupovat ani podle jiného případu náhrady nemajetkové újmy, je třeba stanovit přiměřené zadostiučinění v takové výši, která bude odpovídat ekonomické realitě České republiky a tomu, co by obecně bylo vnímáno jako spravedlivé (např. s ohledem na cenovou úroveň nebo výši průměrné mzdy). Jestliže soud prvního stupně dospěl k závěru, že vedle shora popsaných konkrétních odlišností nyní souzené věci od dvou nejlépe srovnatelných věcí je třeba zohlednit i změnu ekonomické situace vedoucí k určitému „znehodnocení peněz“, odvolací soud s tímto jeho závěrem souhlasí, neboť zadostiučinění ve výši přiznané ve srovnávaných věcech by evidentně neodpovídalo změně ekonomické reality, která v mezidobí nastala, a z tohoto důvodu by zajisté nemohlo být obecně vnímáno jako spravedlivé. Soud prvního stupně v tomto směru odkázal na obecně známou skutečnost spočívající v postupném růstu inflace, aniž by však toto hledisko jakkoliv kvantifikoval. Odvolací soud považuje za přiléhavější vyjít (stejně jako v případě výše provedeného srovnání souzené věci s věcí řešenou Městským soudem v Praze pod sp. zn. 29 Co 375/2015) z kritéria výše průměrné mzdy v době rozhodnutí odvolacích soudů v obou srovnávaných věcech a ve věci předložené. Ve věci Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 21 Co 4/2020 bylo rozsudkem odvolacího soudu ze dne 9. 9. 2020 přiznáno zadostiučinění ve výši 8 000 Kč za měsíc trestního stíhání, ve věci Městského soudu v Praze sp. zn. 13Co 46/2021 byl rozsudek odvolacího soudu vydán dne 26. 5. 2021 a přiměřené zadostiučinění bylo přiznáno ve výši 8 421 Kč za měsíc trestního stíhání. Průměrná mzda v České republice ve třetím čtvrtletí roku 2020 dosahovala výše 35 402 Kč měsíčně, ve druhém čtvrtletí roku 2021 dosahovala výše 38 275 Kč měsíčně a posledním dostupným ukazatelem ohledně aktuální výše mzdy je průměrná mzda za třetí čtvrtletí 2022 ve výši 39 858 Kč měsíčně (viz internetový portál www.kurzy.cz/makroekonomika/mzdy). Posledně zjištěná průměrná měsíční mzda oproti průměrné mzdě ve třetím čtvrtletí 2020 vzrostla o 13 %, čemuž by mělo odpovídat zvýšení zadostiučinění poskytnutého v předešlých věcech z 8 000 Kč na 9 040 Kč za měsíc trestního stíhání, oproti druhému čtvrtletí 2021 došlo k nárůstu mzdy o 5%, čemuž by odpovídala částka 8 842 Kč měsíčně. Vedle přihlédnutí ke kritériím popsaným soudem prvního stupně, pro která by mělo být odškodnění žalobkyně oproti srovnávaným případům přinejmenším mírně zvýšeno (zdravotní dopady, veřejná známost poškozené osoby a nepřiměřená délka neoprávněného ataku na její osobnost), k nimž odvolací soud připojuje kritérium podstatně vyšší trestní sazby v jejím případě oproti případu sp. zn. 21 Co 4/2020 Krajského soudu v Hradci Králové, je tedy třeba do výše jejího odškodnění promítnout aktuální ekonomickou realitu, pro kterou by měla být částka zadostiučinění za měsíc trestního stíhání stanovená s ohledem na předchozí kritéria zvýšena o dalších 13 %. Vzhledem k tomu, že přesná kvantifikace je v takovýchto věcech nemožná, odvolací soud považuje za odpovídající přiznat žalobkyni zadostiučinění za měsíc jejího trestního stíhání v sazbě o 20 % vyšší oproti sazbě 8 000 Kč měsíčně přiznané v nejlépe srovnatelném případě projednávaném Krajským soudem v Hradci Králové v roce 2020, tedy na částku 9 600 Kč měsíčně. Žalobkyni by tak měla náležet za 25,5 měsíců trestního stíhání při měsíční výši zadostiučinění

Shodu s prvopisem potvrzuje [redacted].

9 600 Kč náhrada nemajetkové újmy v celkové výši 244 800 Kč. Vzhledem k tomu, že žalovaný na tento její nárok již dobrovolně zaplatil částku 72 800 Kč, žaloba je důvodná v rozsahu dalších 172 000 Kč. K odvolacím námitkám žalované ohledně nepřiměřenosti odškodnění přiznaného žalobkyni nad již poskytnutých 72 800 Kč považuje odvolací soud za nezbytné dodat, že tuto částku by nepochybně nebylo možno považovat za slušnou a odpovídající obecné představě spravedlnosti. Zároveň (shodně jako Krajský soud v Hradci Králové ve věci sp. zn. 18 Co 277/2017) poukazuje na varovný signál vyplývající z provedeného srovnání, že neustálým postupným dotvářením interpretace zákona dochází sice k preciznímu upřesňování metodiky pro stanovení výše nároku osob poškozených nezákonným trestním stíháním, ale zároveň dochází nikoliv jen výjimečně ke vzniku sekundární újmy poškozených, kteří jsou nuceni nést vlastní náklady řízení v mnoha stupních soudní soustavy po mnoho let a jejichž zadostiučinění přestává být plynutím času v důsledku délky náhradových řízení adekvátní, ačkoliv výše bude jistě jednou vypočtena naprosto přesně.

17. S ohledem na shora uvedené byl rozsudek soudu prvního stupně podle § 219 o. s. ř. potvrzen v části výroku II, kterou byla žalované uložena povinnost zaplatit žalobkyni částku 172 000 Kč s příslušenstvím správně stanoveným co do sazby i počátku prodlení (výrok I tohoto rozsudku). Současně byla zbývající část výroku II rozsudku soudu prvního stupně podle § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. změněna tak, že žaloba o zaplacení zbývající částky 22 950 Kč s příslušenstvím byla zamítnuta (výrok II tohoto rozsudku).

18. Vzhledem k částečné změně přezkoumávaného rozsudku bylo třeba znovu rozhodnout o nákladech řízení před soudem prvního stupně. Ten správně stanovil počet úkonů právní služby vykonaných zástupkyní žalobkyně a správně též zohlednil, že dva úkony byly provedeny v době, kdy nebyl uspokojen nárok žalobkyně na náhradu majetkové újmy spočívající ve vynaložení nákladů právního zastoupení (převzetí zastoupení a sepis žaloby), a další čtyři úkony byly vynaloženy již pouze v řízení o náhradu nemajetkové újmy, přičemž za účast u třech jednání náleží odměna v plné sazbě a za účast u vyhlášení rozsudku náleží odměna v poloviční sazbě. Odměna za úkon právní služby v řízení o náhradu nemajetkové újmy se však stanovuje nikoli podle § 8 odst. 1, ale podle § 9 odst. 4 AT, tedy z částky 50 000 Kč (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 5. 2021 sp. zn. 25 Cdo 3771/2020 publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod R 12/2022). Při spojení nároků na náhradu majetkové a nemajetkové újmy je tedy částkou pro určení odměny za jeden úkon právní služby součet částek 50 000 Kč a 16 335 Kč (viz § 12 odst. 3 AT), tedy částka 66 335 Kč. Z této tarifní hodnoty činí odměna za jeden úkon právní služby počítaná podle § 7 AT částku 3 780 Kč, přičemž s touto sazbou odměny byly vykonány dva úkony právní služby. Další úkony právní služby je třeba honorovat při tarifní hodnotě 50 000 Kč odměnou ve výši 3 100 Kč, přičemž takto byly vykonány tři úkony v plné sazbě a jeden úkon v sazbě poloviční. Součet odměn za jednotlivé úkony právní služby činí 18 410 Kč, k němu náleží 6 x paušální náhrada hotových výloh podle § 13 odst. 3 AT po 300 Kč, tedy 1 800 Kč. Náklady právního zastoupení v celkové výši 20 210 Kč je třeba povýšit o DPH v sazbě 21 %, jejíž je zástupkyně žalobkyně plátkyní, na konečných 24 454 Kč. Na soudním poplatku ze žaloby pak žalobkyně zaplatila 2 000 Kč. Celkem tak činí její náklady před soudem prvního stupně 26 454 Kč. Právo na jejich náhradu má v plné výši, neboť co do základu byl žalobou uplatněný nárok důvodný (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 2. 2. 2011 sp. zn. 30 Cdo 5210/2009). V odvolacím řízení pak činí náklady podle stejného kritéria plně úspěšné žalobkyně částku 4 114 Kč, která se skládá z odměny za jeden úkon právní služby v sazbě 3 100 Kč (vyjádření k odvolání), paušální náhrady 300 Kč a DPH 21 % ze součtu těchto částek. Lhůta k plnění byla stanovena žalované podle § 160 odst. 1 o. s. ř., určení platebního místa se opírá o § 149 odst. 1 o. s. ř.

Shodu s prvopisem potvrzuje [redacted].

Poučení:

Proti výroku I tohoto rozsudku je přípustné dovolání, jestliže rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Dovolání lze podat do dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím Okresního soudu v Havlíčkově Brodě.

Proti výroku II tohoto rozsudku není přípustné dovolání.

Hradec Králové 10. ledna 2023

JUDr. Alena Bačinová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje [redacted].